

**Przemówienie Christy Schweng,
przewodniczącej Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego**

**Inauguracyjna sesja plenarna, 29 października 2020 r.
PE, budynek im. Paula-Henriego Spaaka, główna sala posiedzeń plenarnych (*hemicycle*)
i zdalnie**

**Szanowny Panie Przewodniczący Parlamentu Europejskiego,
Szanowny Panie Przewodniczący Rady Europejskiej,
Szanowna Pani Przewodnicząca Komisji Europejskiej,**

Ekscelencje,

**Szanowne Członkinie i Szanowni Członkowie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Szanowni Goście,
Szanowni Państwo,**

siedzimy wpatrzni w ekrany – z pewnością nie tak wyobrażaliśmy sobie tę sesję inauguracyjną. Być może zastanawiają się Państwo, dlaczego – jako nowa przewodnicząca – również uczestniczę w tej sesji zdalnie. Proszę mi wierzyć, że niełatwo było mi zrezygnować z podróży do Brukseli. Powód jest prosty: możemy apelować do obywateli, do naszych członków i do personelu o ograniczenie kontaktów społecznych i o zmianę codziennych zachowań w walce z pandemią COVID-19 pod warunkiem, że sami świecimy przykładem. Dlatego, zgodnie z zasadą „bezpieczeństwo przede wszystkim” postanowiłam uczestniczyć w sesji zdalnie, by nikogo nie narażać.

Chciałabym zacząć od osobistego wspomnienia. Zostałam członkinią Komitetu w 1998 r. Nadal pamiętam mój pierwszy dzień i to, o czym wtedy myślałam. Czułam się nieco zagubiona i zastanawiałam się, jak działają te wszystkie strategie polityczne. Jak mogłabym się przyczynić do tego, by UE działała lepiej? Wyobrażam sobie, że dla wielu członków, zwłaszcza nowych, jest to znane uczucie. Po 22 latach moja motywacja pozostaje niezmienna.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny pełni kluczową rolę, sprawiając, że głos zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego jest słyszalny na poziomie europejskim. Dzięki udziałowi zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego polityka europejska może lepiej odzwierciedlać sytuację w terenie i może być skuteczniej realizowana na poziomie krajowym i lokalnym.

Wynikające z praktyki doświadczenie pracodawców, pracowników, konsumentów, rolników i organizacji pozarządowych jest niezbędne, by jak najlepiej kształtować Europę. Jesteśmy pomostem: musimy skutecznie pełnić tę funkcję i jestem przekonana, że jesteśmy do tego zdolni.

Powiedzmy uczciwie: w ostatnich miesiącach Komitet mógł mieć lepszą prasę. Musimy natychmiast podjąć działania, by odbudować reputację EKES-u i naszą własną oraz by przywrócić zaufanie i wiarygodność, zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz. Potrzebujemy Komitetu, który jest **zjednoczony** i który **odpowiada najwyższym standardom etycznym i zawodowym**, Komitetu o **doskonałym wizerunku**. Dlatego zwracam się dzisiaj do Państwa o udzielenie organowi doradczemu mandatu do wzmocnienia obowiązujących w Komitecie kodeksu postępowania członków i regulaminu wewnętrznego. Musi to nastąpić jak najszybciej, a w każdym razie przed końcem bieżącego roku.

Szanowni Państwo,

pragnę obecnie przedstawić priorytety mojej kadencji. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do opracowania tego programu. Moją dewizą jest „**Zjednoczeni na rzecz przyszłości Europy**” i bardzo pragnę, by ten program stał się **NASZYM** programem, programem Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego na najbliższe dwa i pół roku.

Przede wszystkim musimy przezwyciężyć trudności gospodarcze i społeczne spowodowane pandemią COVID-19. Trwająca wciąż pandemia przyniosła najgorszą recesję od czasu drugiej wojny światowej i pogłębienie nierówności. Najpilniejszą potrzebą **państw członkowskich i całego naszego społeczeństwa jest odbudowa i uzyskanie większej odporności.**

Pandemia **COVID-19** wpłynie na **nasze metody pracy w tej kadencji**. Dopóki nie uzyskamy szeroko zaakceptowanej szczepionki naszą „nową normalnością” pozostanie ograniczenie kontaktów osobistych, noszenie maseczek, hybrydowe lub zdalne posiedzenia i przerwy w działalności gospodarczej.

Bardziej niż kiedykolwiek musimy **połączyć siły**, opracować wizję silniejszej postpandemicznej Europy i skupić wysiłki na tym, by **nasz Komitet wniósł istotny wkład w odbudowę i przyszłą odporność Europy.**

Jaka jest moja wizja Europy po pandemii COVID-19?

To Europa **dobrobytu gospodarczego, inkluzywna społecznie i zrównoważona środowiskowo**, która pozwala wszystkim podmiotom społeczeństwa obywatelskiego działać i żyć w otwartym i opartym na wartościach społeczeństwie.

Transformacje cyfrowa i ekologiczna pozostają ważnymi kwestiami, ale muszą zostać włączone do wszystkich obszarów polityki. Zrównoważony rozwój musi wyznaczać sposób myślenia i być podstawą konkurencyjnej gospodarki, przy czym nikt nie może pozostać pominięty.

Należę do Grupy Pracodawców, chciałabym zatem zacząć od aspektu gospodarczego.

Mamy do czynienia z drugą falą pandemii i nasze przedsiębiorstwa, pracownicy i obywatele potrzebują wsparcia, by przeżyć oraz by ożywić i odbudować gospodarkę. Plan odbudowy gospodarki Next Generation EU musi dostarczyć niezbędnych funduszy, by przeciwdziałać negatywnym gospodarczym i społecznym skutkom pandemii. Musimy zagwarantować, że wsparcie to dotrze do potrzebujących, zarówno do bezrobotnych, jak i do przedsiębiorstw, a zwłaszcza do MŚP, które walczą o przeżycie.

Jednak w obecnej sytuacji same pieniądze nie wystarczą: przejście do bardziej cyfrowej i ekologicznej gospodarki po pandemii wymaga także **odbudowy społecznej**.

Nie ma wątpliwości co do tego, że cel wydzwignięcia 20 mln osób z ubóstwa i wykluczenia społecznego do 2020 r. nie został osiągnięty. Musimy zatem teraz zdwoić wysiłki, by tak się stało. Osoby zdolne do pracy powinny pracować, a te, które nie mogą pracować, powinny korzystać z solidarności społecznej.

Oprócz znacznych inwestycji publicznych i prywatnych potrzebny nam jest skuteczny jednolity rynek, by szybko wyjść z kryzysu. Trzeba usunąć istniejące jeszcze przeszkody, by zagwarantować transgraniczny przepływ towarów, usług, kapitału, danych i osób. Jednocześnie musimy zapewnić równe warunki, by umożliwić uczciwą konkurencję w ramach jednolitego rynku.

UE ma do odegrania kluczową rolę na arenie światowej. Musimy kształtować międzynarodowe standardy, by odzwierciedlały one europejskie wartości i interesy. Przewiduje się, że 85% przyszłego światowego wzrostu będzie miało miejsce poza UE. 35 mln europejskich miejsc pracy zależy od eksportu, a 16 mln od inwestycji zewnętrznych.

Obecna pandemia unaoczniała nam słabość i uzależnienie UE od dostawców spoza Europy. Nasze przedsiębiorstwa i nasz przyszły dobrobyt zależeć będą od naszej zdolności do utrzymania otwartych rynków w warunkach wolnego, uczciwego handlu i przewidywalności globalnej wymiany. EKES jako część światowego społeczeństwa obywatelskiego będzie nadal aktywnie zaangażowany w politykę rozszerzenia i sąsiedztwa.

Szanowni Państwo,

pandemia COVID-19 spowodowała wstrząs i szybkie zmiany na **rynkach pracy**. Ochrona zatrudnienia i dochodów dla wszystkich na rynku pracy – zarówno dla osób samozatrudnionych, jak i dla pracowników najemnych – ma rangę priorytetu. Musimy kształtować bieżącą politykę, uwzględniając długoterminowe podejście do szkoleń i umiejętności. Większą uwagę należy zwrócić zwłaszcza na grupy w trudnej sytuacji, takie jak, przykładowo, nietypowi pracownicy, dzieci żyjące w ubóstwie, osoby z niepełnosprawnościami, osoby należące do środowisk migracyjnych lub do mniejszości etnicznych.

Cyfryzacja i sztuczna inteligencja mają ogromny wpływ na to, jak żyjemy, pracujemy, uczymy się i kontaktujemy. Transformacja cyfrowa musi być sprawiedliwa, zrównoważona i akceptowalna społecznie. W centrum procesu cyfryzacji muszą znaleźć się ludzie.

Głęboko wierzę, że postęp gospodarczy, socjalny i społeczny są ze sobą nierozzerwalnie związane. 20 zasad Europejskiego filaru praw socjalnych wyznacza kierunek konwergencji społecznej oraz sprawiedliwej i zrównoważonej odbudowy. Podczas gdy Europa zmierza w kierunku ekologicznej i cyfrowej gospodarki, musimy zagwarantować, że nikt nie zostanie pominięty i że polityka społeczna odpowiednio uwzględni skutki transformacji.

Ochrona osób, które szukają **schronienia** w UE, zagwarantowanie przestrzegania ich praw i danie im nadziei na przyszłość również powinny należeć do nadrzędnych unijnych zasad. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają kluczową rolę w integracji migrantów, ale potrzebują odpowiedniego wsparcia finansowego.

Mówiąc o wartościach europejskich: wierzę, że **nasze wspólne wartości europejskie** nie są negocjowalne, niezależnie od okoliczności. Nawet w czasach kryzysu, gdy konieczne są pewne wyjątkowe, ściśle ograniczone czasowo środki, potrzebujemy poszanowania praw człowieka, wolności, demokracji, równości i praworządności. Praworządność jest kamieniem węgielnym funkcjonowania UE. Więcej: wraz z prawami podstawowymi to baza UE jako modelu społecznej gospodarki rynkowej, i tego musimy bronić.

Jednym z głównych wniosków płynących z kryzysu związanego z pandemią COVID-19 jest konieczność wzmocnienia systemów opieki zdrowotnej w niemal wszystkich krajach europejskich, przede wszystkim poprzez skupienie się na profilaktyce. Utworzenie **Europejskiej Unii Zdrowotnej**, wymagającej praktycznej, koordynowanej przez Komisję współpracy sektora zdrowia między państwami członkowskimi, jest istotnym elementem solidarności i przyszłej odporności. Skuteczne terapie i szczepionka przeciwko COVID-19, a także wspólne standardy i skoordynowany system testowania powinny zostać opracowane na poziomie UE.

Wreszcie, co równie ważne, potrzebujemy Europy zrównoważonej środowiskowo.

Wiemy, że przejście na gospodarkę neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla zmodernizuje przemysł i stworzy nowe, wysokiej jakości miejsca pracy oraz większe możliwości zatrudnienia. Ale ambitne środki na rzecz ochrony klimatu często wiążą się z wyzwaniami dla przedsiębiorstw, których dotyczą. W obecnej, kryzysowej dla gospodarki sytuacji istotne jest udzielenie jak najlepszego wsparcia na rzecz odbudowy, a jednocześnie sprzyjanie innowacjom i inwestycjom w ochronę klimatu i środowiska. Gdy mowa o wysiłkach na rzecz ekologizacji gospodarki, przedsiębiorstwa muszą być częścią rozwiązania. Należy je zachęcać do aktywnego udziału w kształtowaniu transformacji w kierunku niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki. Kiedy podejmowane są nowe środki na rzecz ograniczenia zmiany klimatu, przedsiębiorstwa potrzebują realistycznych celów, planowania, bezpieczeństwa i elastyczności.

Motto mojej kadencji, „Zjednoczeni na rzecz przyszłości Europy”, ma oczywisty związek z konferencją w sprawie przyszłości Europy.

Konferencja ta jest niepowtarzalną okazją dla społeczeństwa Unii Europejskiej. Przedsiębiorstwa, pracownicy, rolnicy, konsumenci i organizacje pozarządowe będą mogli zabrać głos w sprawie kształtowania przyszłych strategii politycznych UE. Będą decydować o *swojej własnej* Unii Europejskiej. Osoby z różnych środowisk, o różnych doświadczeniach życiowych, będą mogły wziąć udział w zorganizowanej debacie, której celem jest poprawa funkcjonowania UE.

EKES był zaangażowany w demokrację uczestniczącą od chwili powstania w 1958 r. Teraz będzie miał ponownie sposobność, by udowodnić swą wartość dodaną, działając jako mediator, gdyż nasi członkowie pochodzą z organizacji reprezentujących wszystkie części społeczeństwa i doskonale znają realia państw członkowskich.

Główne zagadnienia obejmują wizję Europy, kwestię godzenia krajowej suwerenności z potrzebą znalezienia wspólnych europejskich rozwiązań, tożsamość narodową i różnorodność kulturową. Jestem dumna, że rezolucja przyjęta przez EKES w 2017 r. stanowiła „pierwszy wkład w ogólnoeuropejską debatę w sprawie przyszłości Europy”. Ale na tym nie koniec. Jestem przekonana, że możemy wnieść bogaty i wartościowy wkład w konferencję na temat przyszłości Europy.

Moje motto zawiera słowo „ZJEDNOCZENI”.

Nasze główne zadanie polega na tym, by głos zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego był słyszalny na poziomie europejskim. W tym celu potrzebna jest **plaszczyna porozumienia** między wszystkimi Grupami: nie zasiadamy w EKES-ie tylko po to, by przedstawiać poglądy pracodawców lub pracowników, czy też organizacji pozarządowych. Naszą wartością dodaną jest „wspólny mianownik” przedstawiany instytucjom europejskim i państwom członkowskim. Jednocześnie wiemy, że istnieją czerwone linie, których nie możemy przekroczyć, i które zasługują na wzajemne uszanowanie ze strony wszystkich Grup. Komitet nie czerpie swej legitymacji z indywidualnego interesu, lecz ze wspólnego zrozumienia, że pochodzimy z różnych krajów i z różnych środowisk, ale że mamy za zadanie pracować

wspólnie, **zjednoczeni**, dla wspólnego dobra Unii Europejskiej. Tym różnimy się od lobbystów i to jest nasza prawdziwa wartość dodana.

Powodzenie naszych prac i ich wpływ na unijny proces decyzyjny zależą będzie od ich jakości i terminowości, a także od naszego proaktywnego podejścia. Liczymy, że każdy sprawozdawca i członek będzie śledził następstwa opinii, podejmie ścisły dialog ze sprawozdawcami w Parlamencie Europejskim, z Radą i z Komisją i będzie w kontakcie z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w trakcie opracowywania opinii.

Na szczęście możemy liczyć na pełne zaangażowania wsparcie ze strony **pracowników** wszystkich służb **Komitetu**, z którymi pragniemy współpracować jako jeden zespół, **zjednoczeni**, w duchu **szacunku**, zaufania i wzajemnego uznania.

Szanowni Przewodniczący, Dostojni Goście, Drogie Koleżanki i Drodzy Koledzy, Szanowni Państwo,

stoimy wobec ogromnych **wyzwań**, ale ta kadencja będzie dla nas również **okazją** do wsparcia Europy w dążeniu do dobrobytu gospodarczego, inkluzywności społecznej i zrównoważenia środowiskowego. Możemy wnieść istotną wartość dodaną do unijnej polityki i sprawić, że będzie ona bardziej partycypacyjna, skuteczna i dostosowana do potrzeb Europejczyków.

Do tego celu będziemy dążyć. I razem go osiągniemy.

Zjednoczeni na rzecz przyszłości Europy!